

รายวิชา กลุ่มบูรณาการ (แกนหลักประวัติศาสตร์)

เรื่อง อาณาจักรอยุธยา (3) (ด้านเศรษฐกิจ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้สอน ครุณจักษ์ สุขเจริญ

เรื่อง อาณาจักรอยุธยา (3)
(ด้านเศรษฐกิจ)

ด้านเศรษฐกิจอาณาจักรอยุธยา

อาณาจักรอยุธยา

อยุธยามีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่มาแต่แรก
ก่อตั้งอาณาจักร คือ มีทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์
เอื้ออำนวยต่อการเกษตรและการค้าต่างประเทศ

ชาติใดมีการติดต่อค้าขายเป็นชาติแรก ??

โปรตุเกส

การเกษตร

อาณาจักรอยุธยาตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ เจ้าพระยา
เหมาะสมแก่การเพาะปลูก **การเกษตรแบบยังชีพ**

พืชที่นิยมปลูก

ข้าว

ฝ้าย

พืชที่นิยมปลูก

พริกไทย

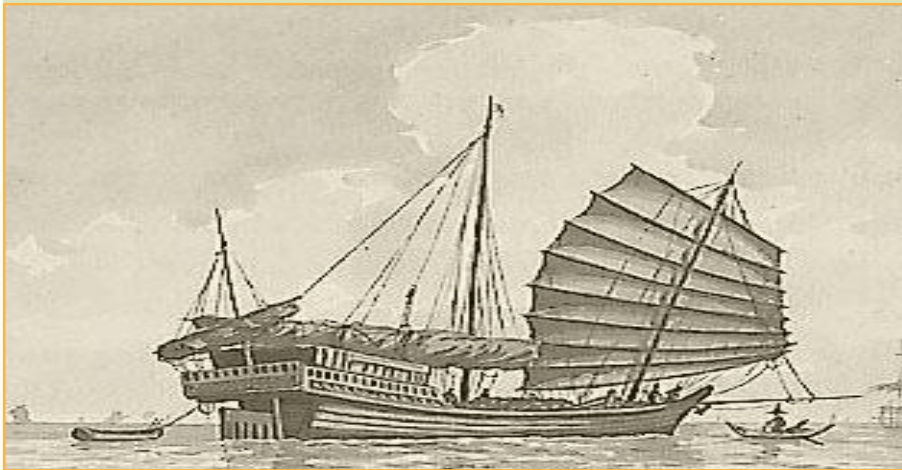
กระเทียม

ด้านการค้า

กรุงเทพฯ และบริเวณรอบเกาะเมืองอยุธยา

มีตลาดอยู่มากมาย เช่น

ด้านการค้า

ตลาดบก มักขายของใช้ เรียกว่า ป่า

ป่าโทนขายเครื่องดนตรี

ป่าทองขายเครื่องทองเหลือง

ด้านการค้า

ตลาดน้ำ มักขายของที่ใช่ บริโภคน

เกลือ

น้ำมันพืช

ด้านการค้า

ด้านการค้าในสมัยอยุธยา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. การค้าภายในประเทศ

2. การค้ากับต่างประเทศ

1. การค้าภายในประเทศ

ผลผลิตทางการเกษตรที่มีมากเกินไปเกินความต้องการ
ผู้ผลิตก็จะ นำมาขายหรือแลกเปลี่ยนเป็นสินค้า อื่นๆ

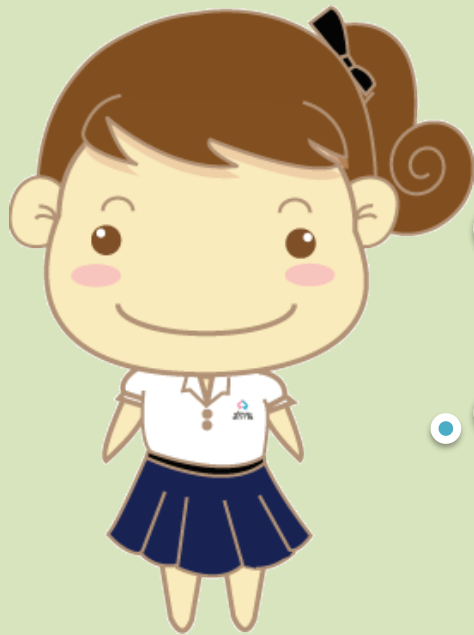
2. การค้ากับต่างประเทศ

มีนโยบาย เปิดประตูการค้ากับต่างประเทศ

ทำให้ต่างชาติเข้ามาติดต่อค้าขายมากขึ้น

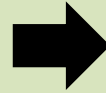
โดยการค้าขายจะเป็นแบบ ผูกขาด

มี พระคลัง สินค้า
เป็นหน่วยดูแล

สินค้าส่งออก

ไม้กฤษณา

ไม้ฟาง

รังนก

ขณะเดียวกันพ่อค้าชาวต่างชาติ
จะซื้อขายสินค้าบางชนิดแก่ชาว
อยุธยา โดยตรงไม่ได้

แร่เงิน

ทองแดง

กรมพระคลังสินค้า

อาวูรปীন

ประเทศที่เข้ามาติดต่อค้าขาย

1. พ่อค้าจีน

2. อินเดีย

3. โปรตุเกส

4. ฝรั่งเศส

6. ฮอลันดา

5. อังกฤษ

เจ้ากรมพระคลังสินค้า

เจ้ากรมโกษาธิบดี

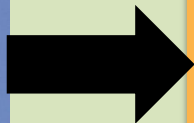
ซึ่งเรียกกันว่า พระคลัง

พระคลังที่มีชื่อเสียง

ออกญาโกษาธิบดี (ปาน)

หัวหน้าคณะทูตไทยไปเจริญ
สัมพันธไมตรีกับฝรั่งเศส

ในรัชกาลของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

หน้าที่ของการคลัง

หารายได้

การใช้จ่าย

การชู้ต

การติดต่อค้าขาย

ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรือง ทางเศรษฐกิจ

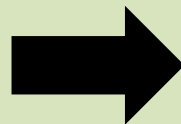
1. ทำเลที่ตั้งของอยุธยา

2. ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ

เช่น ป่าไม้ แร่ธาตุ สัตว์ป่า

ระบบเงินตราและการเก็บภาษี

เงินตรา

เบี้ย

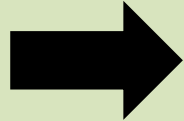
ซึ่งเป็นหอยชนิดหนึ่ง
มีค่าเป็น เงินปลีก

ระบบเงินตราและการเก็บภาษี

เงินพดด้วง

ทำจากโลหะ

ระบบเงินตราทำให้การค้าหมุนเวียนและ
กระจายออกไปอย่างกว้างขวาง

รายได้ของอยุธยา

การเก็บภาษีอากร

จกอบหรือจังกอบ เป็นภาษีผ่านด่านรัฐจะเก็บจาก
สินค้าหรือเก็บตามพาหนะที่นำสินค้าผ่านด่าน เช่น
เรือ เรียกค่าปากเรือ

อากร เป็นภาษีเก็บจากการประกอบอาชีพของ
ราษฎร เช่น อากร เก็บเป็นข้าวเข้าฉางหลวง
เรียกว่า **หางข้าว** **อากรสวน** เก็บจากผู้มีอาชีพทำ
สวน **ทำไร่**

สรุป

อาณาจักรอยุธยา

เป็นเมืองหลวงของไทยที่มีความเจริญรุ่งเรืองยาวนานถึง 400 ปี ทางด้านการเมือง

การปกครอง เศรษฐกิจ

และสังคม มาเป็นลำดับ

กิจกรรม

คำชี้แจง: ให้นักเรียนสรุปปัจจัยที่ส่งเสริม
ความเจริญรุ่งเรืองทางการเมืองการปกครอง
และเศรษฐกิจของอาณาจักรอยุธยา